

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۲۷۹۶۶

۱۴۰۰/۸/۲۶ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، آیین نامه کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی

ماده ۱ - در این آیین نامه ، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

۱ - قانون : قانون مدیریت پسماندها - مصوب ۱۳۸۳ - .

۲ - سازمان : سازمان حفاظت محیط زیست .

۳ - پسماند : مواد موضوع بند (ب) ماده (۲) قانون مدیریت پسماندها و آیین نامه اجرایی آن موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۴۸۸ / ت ۳۲۵۶۱ - مورخ ۱۰/۵/۱۳۸۴ و اصلاحات بعدی آن .

۴ - مدیریت اجرایی پسماند : شخصیت موضوع بند (ج) ماده (۲) قانون .

۵ - بازیافت : فرایند موضوع بند (۳) ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۴۸۸ / ت ۳۲۵۶۱ - مورخ ۱۰/۵/۱۳۸۴ و اصلاحات بعدی آن .

۶ - کیسه های پلاستیکی (محصولات پلیمری دیواره نازک) : محصولات پلیمری عمدتاً پلی اتیلنی و پلی پروپیلنی ، تک لایه و یا چندلایه که عمدتاً برای مصارفی نظیر کیسه های فروشگاهی ، کیسه های زباله (خانگی ، فروشگاهی ، بیمارستانی و خدماتی) ، دستکش های یکبار مصرف و سفره های یکبار مصرف به کار می روند .

۷ - کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر : کیسه های پلاستیکی حاوی مواد یا پلیمرهایی که قابلیت تخریب و تجزیه توسط ریز جاندار (میکرو ارگانسیم) های موجود در محیط طبیعی را در بازه زمانی مشخص (بطور متوسط بین (۲) تا (۱۰) ماه حسب شرایط محیطی) دارند و محصول نهایی فرایند تخریب این پلیمرها آب ، دی اکسید کربن و مواد غیرمضر است .

۸ - کیسه های سازگار با محیط زیست : کیسه هایی با منشا زیستی مانند کیسه های کاغذی و پارچه ای که قابلیت مصرف مجدد دارند و استفاده از آنها در محیط آسیب کمتری به محیط زیست وارد می کند .

۹ - تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی : کارخانجات و واحدهایی که کیسه های پلاستیکی را تولید می نمایند .

ماده ۲ - در اجرای ماده (۴) قانون، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون، از تاریخ ابلاغ این آیین نامه طی یک برنامه پنج ساله، سالانه بیست درصد (۲۰٪) از ظرفیت تولیدی خود را با کیسه های سازگار با محیط زیست یا زیست تخریب پذیر جایگزین نمایند. وجوده هزینه شده برای این محل، به موجب ماده (۵) آیین نامه اجرایی بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۶۹۳۵/۹/۲۱-۱۶۴۱۰/۱۳۷۵ هـ اصلاحات بعدی آن، جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی تولیدکنندگان مربوط محاسبه خواهد شد. شیوه نامه تشویقی این ماده توسط وزارتتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳ - در اجرای ماده (۴) قانون، وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وکشور موظف است
حسب مورد، در راستای کاهش تولید پسماند و محدود نمودن تولید، توزیع و مصرف کیسه های پلاستیکی، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، شیوه نامه های مربوط را بالحاظ موارد زیر تهیه و اجرا کند:

- ۱ - ممنوعیت توزیع رایگان کیسه های پلاستیکی به جز میوه فروشی ها.
- ۲ - ممنوعیت توزیع کیسه های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون.
- ۳ - ممنوعیت توزیع کیسه های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۶۰) میکرون در فروشگاه های زنجیره ای.
- ۴ - استفاده از سیاست های تشویقی برای استفاده مجدد مشتریان از اقلام سازگار با محیط زیست.
- ۵ - منظور نمودن امتیازاتی بر روی کارت عضویت فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای در صورت عدم دریافت کیسه پلاستیکی.
- ۶ - الزام تولیدکنندگان به افزایش ضخامت کیسه های پلاستیکی و سایر اقلام پلاستیکی مانند دستکش و سفره یکبار مصرف به بیش از (۲۵) میکرون به منظور امکان بازیافت و استفاده مجدد.

ماده ۴ - به منظور کاهش تولید و انتشار ریز (میکرو) پلاستیک ها در طبیعت،
تولید انواع کیسه های پلاستیکی حاوی افزودنی جهت شکستن زنجیره های پلیمری و تبدیل آن به ریز (میکرو) پلیمرها که نفوذپذیری بالایی به محیط زیست و به ویژه آب های زیرزمینی دارند، ممنوع می باشد.

ماده ۵ - وزارتتخانه
های صنعت، معدن و تجارت و کشور مکلفند گزارش سالیانه از میزان تولید، عرضه و درصد کاهش تولید و حذف تدریجی کیسه های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون را به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۶ - دستگاه های مسئول حسب مورد و با همکاری اتاق ایران و انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، موظفند استانداردهای تخصصی مرتبط با کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر را تدوین و پس از طرح در کمیسیون های فنی، جهت تصویب در کارگروه (کمیته) های ملی استاندارد به سازمان ملی استاندارد ایران ارائه نمایند.

تبصره ۱ - کلیه تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر موظفند برای محصولات زیست تخریب پذیر خود استانداردهای ملی یا بین المللی مربوط را رعایت نمایند.

تبصره ۲ - سازمان

موظف است جهت ارزیابی مواد زیست تخریب پذیر ، فهرست آزمایشگاه های تأیید صلاحیت شده توسط سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان آزمایشگاه های معتمد را در پایگاه اطلاع رسانی خود معرفی نماید .

تبصره ۳ - تولیدکنندگان محصولات و کیسه های پلاستیکی زیست تخریب

پذیر که پروانه کاربرد علامت استاندارد مربوط به محصول خود را بر اساس ضوابط سازمان ملی استاندارد ایران اخذ نموده اند ، موظف به درج نشان زیست تخریب پذیر بر روی محصولات تولیدی خود می باشند .

ماده ۷ - مدیریت اجرایی پسماندهای عادی در خارج از محدوده و حریم شهرها و روستاهای با همکاری وزارت راه و شهرسازی موظف است با ایجاد ساز و کار لازم ، نسبت به جمع آوری کیسه های پلاستیکی رها شده در محیط و پیرامون محورهای موصلاتی با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط و مشارکت اصناف ، مراکز و مجتمع های خدماتی و رفاهی اقدام نماید .

تبصره - کلیه بنگاه های اقتصادی (اعم از واحدهای

صنعتی ، تولیدی و خدماتی) که در راستای حفظ محیط زیست و انجام مسئولیت اجتماعی ، با هماهنگی سازمان (ادارات کل حفاظت محیط زیست استان) نسبت به پاکسازی و جمع آوری کیسه های پلاستیکی و سایر پسماندهای رهاسده در محیط خارج از شهرها و روستاهای (از جمله محورهای موصلاتی ، مناطق کوهستانی ، نواحی ساحلی و تالاب ها) اقدام می نمایند ، می توانند هزینه های مربوط را در حساب هزینه های محیط زیستی خود لحاظ نمایند . هزینه های مذکور به موجب ماده (۵) آیین نامه اجرایی بندهای (ب) ، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۶۹۳۵ / ات ۱۶۴۱۰ - ۹ / ۲۱ / ۱۳۷۵ مورخ و اصلاحات بعدی آن و با تأیید ادارات کل حفاظت محیط زیست استان محل فعالیت بنگاه ، جزو هزینه های قابل قبول مالیاتی آنان منظور خواهد شد .

ماده ۸ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است در راستای حفاظت از خاک و محیط زیست ، نسبت به اطلاع رسانی و ابلاغ ممنوعیت رهاسازی کلیه پلاستیک های مصرفی در اراضی زراعی و باغی به کشاورزان اقدام و بر حسن اجرای آن نظارت نماید . با مستنکفین برابر جرائم و مجازات های مقرر در قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸ ۰ رفتار خواهد شد .

ماده ۹ - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است طبق برنامه یکپارچه تبلیغاتی در راستای فرهنگ سازی و تغییر الگوی رفتاری خانوار برای کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی ، نسبت به تهیه و پخش برنامه های آموزشی برای تشویق به تغییر رفتار داوطلبانه فروشندهان و مصرف کنندگان اقدام نماید .

تبصره - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران از تبلیغ محصولاتی که باعث افزایش مصرف کیسه های پلاستیکی می گردد ، ممانعت بعمل آورد .

ماده ۱۰ - وزارت

آموزش و پرورش ، وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مکلفند نسبت به اطلاع رسانی و آموزش اثرات مخرب محیط زیستی ناشی از مصرف یکباره کیسه های پلاستیکی و رهاسازی آنها در طبیعت اقدام و برای اصلاح الگوی مصرف از طریق تفکیک از مبدأ ، مصرف مجدد و تشویق به استفاده از محصولات سازگار با محیط زیست در مدارس ، دانشگاه ها و مراکز آموزشی اقدام نمایند .